

Milieucafé Tilburg

**Midterm
Milieu Award
2012**

Midterm Milieucafé Award

29 maart 2012

Inhoudsopgave

Pagina 3	Voorwoord
Pagina 4	De inzendingen voor de Award (op alfabetische volgorde)
Pagina 8	Het juryoordeel
Pagina 9	De aanmoedigingsprijs

Voorwoord

Welk raadslid deed afgelopen twee jaar het beste voorstel voor natuur of milieu?

Die vraag heeft de redactie van het Milieucafé voorgelegd aan alle 45 Tilburgse gemeenteraadsleden, net nu ze halverwege hun periode als raadslid zijn.

Het Milieucafé heeft de raadsleden gevraagd inzendingen te sturen.

De raadsleden hebben 13 inzendingen gestuurd, inzendingen om mee te dingen naar de eerste Midterm Milieu Award. Tijdens het Milieucafé van donderdag 29 maart reikt de jury deze Award uit.

Wij, de jury van de Award, hadden de eer om uit deze mooie inzendingen één winnaar aan te wijzen voor de Midterm Milieucafé Award.

Hoe we daarbij te werk gegaan zijn? Het zijn immers appels en peren, of beter appels en koffiebonen die we met elkaar moesten vergelijken.

Belangrijk criterium is de ontwikkeling die een inzending op gang brengt. We hebben ook gekeken of inzendingen tot de dagelijkse business van een gemeente behoren, of dat ze daar werkelijk iets nieuws aan toevoegen. Uiteraard is er ook gekeken naar de realiseerbaarheid van de verschillende inzendingen.

Opvallend is dat veel van de inzendingen afkomstig zijn van vrouwelijke raadsleden. Is dat toeval? Of zegt dat iets over de grotere zorgzaamheid bij de vrouwelijke raadsleden? Of over de betrokkenheid van de mannelijke raadsleden bij duurzaamheid?

Hoe het ook is, als de mannen per raadslid bij een volgende milieuprijs net zo veel initiatieven inzenden als de vrouwen, dan zal de lijst inzendingen een volgende keer een stuk langer zijn.

Bij de uitnodiging door het Milieucafé is aan de partijen gevraagd twee inzendingen per partij in te sturen. Enkele partijen hebben drie of zelfs vier inzendingen gestuurd. De jury heeft gemeend dit enthousiasme te moeten belonen door alle inzendingen op te nemen en te laten meedingen naar de Award.

De jury wil tot slot benadrukken dat bij de beoordeling van de inzendingen niet gekeken is naar de afzender, en dus dat er niet is gekeken naar de politieke kleuren.

Tilburg, 29 maart 2012

Aart de Zeeuw, milieueconoom aan de Tilburg University

Nol Verdaasdonk, directeur Brabantse Milieufederatie

Joost Heithuijsen, directeur Incubate

De inzendingen

(op alfabetische volgorde)

- **Buurtmoestuinen.**

“PvdA heeft zich ingezet voor aanleg van buurtmoestuinen. Er was al een buurtmoestuin in Noord en in maart 2011 is de 2^e geopend bij buurthuis De Spil. Afgelopen maand volgden verzorgingshuis Koningsvoorde en binnenkort Jeruzalem.”

De jury: Uitstekend plan. Buurtmoestuinen brengen stad en natuur en stad en voedselproductie dicht bij elkaar. Dat is hard nodig. Stad en natuur leven met de rug naar elkaar toe. Stad en voedselproductie zijn van elkaar veroreemd. Sterk aan dit plan is ook dat het de sociale cohesie in de stad versterkt. Het past bij alle maatschappelijke groepen in de stad. Voor de jury weegt zwaar dit plan aansluit bij behoeftes van burgers en niet uitgaat van structuren of beleidsvisies.

- **Duurzaamheidbalans**

“Tilburg heeft op initiatief van D66 de Duurzaamheidbalans vastgesteld. De duurzaamheidbalans biedt een integraal beeld van alle elementen van duurzame ontwikkeling voor het gebied en voor de langere termijn.”

De jury: De kracht van dit instrument dat er spiegel gehouden wordt voor ieder besluit van de politiek, dat er vanuit duurzaamheid gekeken wordt naar dat besluit. Het is echter geen winnaar. Het instrument gaat over de politiek en het functioneren van de gemeente en niet over de burger. Nuttig maar niet vernieuwend. Belangrijker nog is of die spiegel ergens toe leidt. Worden initiatieven of beleid werkelijk tegengehouden met zo'n balans?

- **Duurzame woonvisie**

“D66 heeft een centrale plaats bedongen voor duurzaamheid in Woonvisie. Tot 2015 worden 4.000 huurwoningen energetisch verbeterd en dit jaar wordt samen met de markt gestart om 2.000 particuliere woningen aan te pakken.”

De jury: Echt een thema om meters mee te maken. In de woningbouw wordt nog heel veel energie verspild. Besparingen van vele tientallen procenten zijn moeiteloos haalbaar. De benodigde investeringen zijn in korte tijd terug te verdienen. Energie besparen in de sociale woningbouw levert bovendien een impuls aan het Tilburgse bedrijfsleven en zorgt voor een belangrijke bijdrage aan de armoedebestrijding. Het aanpakken van dit vraagstuk is heel hardnekkig. Vanuit alle geledingen van de samenleving wordt misschien wel al twintig jaar aangedrongen om dit aan te pakken. Nu is er succes en dan zijn er meteen vele vaders: twee partijen die dit succes claimen! Goed dat dit breed wordt gedragen.

Duurzame woonvisie

“GroenLinks heeft ervoor gezorgd dat het plan om bestaande woningen energiezuiniger te maken ook daadwerkelijk wordt uitgevoerd: de komende tijd 3.000 sociale huurwoningen en 2.000 particuliere koopwoningen.”

De jury: Echt een thema om meters mee te maken. In de woningbouw wordt nog heel veel energie verspild. Besparingen van vele tientallen procenten zijn moeiteloos haalbaar. De benodigde investeringen zijn in korte tijd terug te verdienen. Energie besparen in de sociale woningbouw levert bovendien een impuls aan het Tilburgse bedrijfsleven en zorgt voor een belangrijke bijdrage aan de armoedebestrijding. Het aanpakken van dit vraagstuk is heel hardnekkig. Vanuit alle geledingen van de samenleving wordt misschien wel al twintig jaar aangedrongen om dit aan te pakken. Nu is er succes en dan zijn er meteen vele vaders: twee partijen die dit succes claimen! Goed dat dit breed wordt gedragen.

- **Elektrische scooter.**

“TROTS wil een deel van het aanschafbedrag van een elektrische scooter vergoeden aan inwoners die kiezen voor een duurzamere manier van vervoer. Voorwaarde is wel dat een dergelijke subsidie gericht is op vervanging van vervuulende scooters.”

De jury: Deze actie zal zeker een positieve bijdrage kunnen leveren aan de luchtkwaliteit in Tilburg. Tegelijkertijd vraagt de jury zich af of scooters de belangrijkste bron zijn van luchtvervuiling in Tilburg. Dit plan zou aan waarde winnen wanneer het onderdeel zou zijn van een groter plan om de luchtkwaliteit aan te pakken, of wanneer het onderdeel zou zijn van een groter plan om elektrisch vervoer op te pakken. Elektrisch vervoer is overigens pas goed voor het milieu als de benodigde elektriciteit duurzaam wordt opgewekt. Anders wordt het probleem van de luchtkwaliteit in Tilburg verplaatst naar een klimaatprobleem dat ontstaat door kolenopwekking in de Eemshaven.

- **Fiets en groen.**

“Werken aan natuur en milieu is geen zaak van losse projectjes, maar van niet aflatende aandacht. Bij bestemmingsplannen, structuurvisies, straatreconstructies, wegen en woningbouw vraagt GroenLinks telkens aandacht voor fietsers en voor het behoud van groen.”

De jury: Vooral mee doorgaan. Je kunt lokaal met goed fietsbeleid veel milieumeters maken. Goed voor de luchtkwaliteit en efficiënt bij de aanpak van het klimaatvraagstuk. De kracht zit hem ook in de integrale aanpak van vraagstukken. Vernieuwend is dit vraagstuk natuurlijk niet. Tilburg afficheert zich al decennia als fietsstad. Blijkbaar is veel volharding nodig om ook werkelijk een fietsstad te blijven. De rol van de burgers is erg beperkt.

- **Groen behouden.**

“De SP voerde met de bewoners van de Sabastraat succesvol actie voor het behoud van het plantsoen met al z'n groen, zijn vogelleven en zijn speelplekken.”

De jury: Het sterke van deze actie is dat deze van onderuit komt en aansluit op signalen uit de samenleving. Het zal zeker ook bijdragen aan de sociale cohesie in deze buurt. Ook dat vindt de jury positief. De actie is echter wel beperkt. Het is eenmalig en het belang voor de bewoners lijkt niet verder te rijken dan het eigenbelang. Om voor de Award in aanmerking te komen is meer nodig. Een actie voor bv het Leijpark zou in dat opzicht beter gescoord hebben.

- **Groen behouden.**

“TVP zet zich in om bomen niet onnodig te kappen. Zo hebben zij de kap voorkomen van bomen achter het appartementencomplex Delmerweiden en is de aanvraag om meer dan 500 bomen te kappen op de terreinen van Koningsoord is ingetrokken.”

De jury: Zeer prijzenswaardig als een politicus zich voortdurend inzet voor het behoud van bomen. En al helemaal als dat telkens succesvol is, enkel door regels te toetsen of door vragen te stellen bij de opgestelde regels. Knap ook dat dat gebeurt vanuit de oppositie.

- **Herinneringsbos.**

“Voor de PvdA is het doel van de introductie van het herinneringsbos burgers betrekken bij de aanleg van meer groen in de stad. Zelfs na de dood kan het leven doorgaan in de boom die geplant is bij het afscheid.”

De jury: Mooi idee. Vooral doen! Heel sympathiek. Echter geen winnaar. Het initiatief draagt weinig bij aan het verweven van stad en platteland, en heeft evenmin een beperkte betekenis voor de natuur in de stad. Andere inzendingen zijn in beide opzichten van grotere waarde.

- **Kernenergievrije gemeente.**

“Het voorstel om in de aanbesteding van het gemeentelijk energiecontract bedrijven die kernenergie in hun brandstofmix hebben uit te sluiten en geen medewerking te verlenen aan opslag van kernafval in of in de regio van Tilburg.”

De jury: In een duurzame samenleving is uiteraard geen plek voor kernenergie. Het is daarom dan ook goed dat de raad zich hiervoor inzet en kernenergie probeert terug te dringen en het opslag van radioactief afval probeert te voorkomen. Hoe nuttig ook, iets tegenhouden kan voor de jury geen winnaar zijn. Zeker niet als het een onderwerp is dat besturen moeten regelen en geen mensen bindt. Dit initiatief geeft geen impuls aan de vernieuwing van de energievoorziening en bevat bovendien het risico dat het wordt gezien als doorschuiven van problemen naar andere regio's, en als 'niet in onze achtertuin'.

- **Openbare kraanwaterpunten.**

“D66 heeft het initiatief genomen om in Tilburg in te zetten op een eerlijker verdeling van veilig drinkwater in de wereld. Zij wil openbare kraanwatertappunten in onze stad plaatsen.”

De jury: Sympathiek idee. Vooral omdat het verder kijkt dan onze eigen stad en aandacht vraagt voor de wereldwijd zeer nijpende problemen met de drinkwatervoorziening. De komende decennia is dat misschien wel hét grootste milieuprobleem. Of dit initiatief echter echt zoden aan de dijk zet is zeer de vraag. In Tilburg zullen mensen niet minder flesjes gaan gebruiken als er kraanwaterpunten zijn. Dat navullen doen ze nu ook al. Thuis. De bijdrage voor het milieu zal dus minimaal zijn. En de opbrengst voor de drinkwatervoorziening voor andere landen kan ook rechtstreeks worden gestuurd naar die landen, zonder daar een kostbaar initiatief voor in Tilburg te nemen.

- **Papierloos vergaderen.**

“Het CDA is in deze raadsperiode degene geweest die het initiatief heeft genomen te komen tot papierloos vergaderen voor de Tilburgse gemeenteraad.”

De jury: Goed dat dit punt is gemaakt. Er worden ongetwijfeld grote hoeveelheden papier gebruikt voor Raadsvergaderingen en Commissievergaderingen. En dat minderen scheelt een hoop hout en andere milieubelasting. Vooral doen dus! Daar staat tegenover dat dit initiatief aansluit bij een technologische ontwikkeling die het vanzelfsprekend maakt dat gebruikers kiezen voor een iPad in plaats van papier. Het is dus weinig vernieuwend. Het is bovendien de vraag of het milieu écht gebaat is bij de moderne technieken. Voor een iPad zijn zeer zeldzame delfstoffen nodig. Over de effecten van de winning daarvan is weinig bekend. Misschien blijkt in de toekomst dat zuinig zijn met papier en het gebruiken van kringlooppapier wel beter is voor het milieu.

- **Urine hergebruiken.**

“D66 wil dat de gemeente kijkt of het ‘gezeik’ van de bezoekers van Tilburgse evenementen, zoals de Tilburgse Kermis, op een duurzame manier hergebruikt kan worden.”

De jury: Fantastisch initiatief. Het staat heel dicht bij de burger en raakt aan een groot maatschappelijk vraagstuk. Wat is er nu beter dan grote milieuvraagstukken aan te pakken op het ultieme Tilburgse feest, de kermis? Schoon drinkwater wordt een steeds groter probleem. Hier en in andere landen. Voorkomen van watervervuiling in een vroeg stadium is het beste wapen tegen dat probleem. Gezeik hoort bij Tilburg. Laat Tilburg van dit laagdrempelige initiatief snel werk van maken en laat Tilburg dit initiatief meteen uitrollen naar Carnaval en andere grote evenementen.

VVD, DAT, PvT en Seniorenpartij doen niet mee. VVD houdt niet van deze competities. DAT heeft geen tijd. PvT en Seniorenpartij waren niet bereikbaar.

Het juryoordeel

De jury ontving veel goede inzendingen. Goed is het brede spectrum aan onderwerpen dat door de raad is opgepakt. Energie, verkeer, ruimtelijke ordening, groen, afval, grondstoffen.

Goed is ook dat er zoveel politieke partijen bezig zijn met milieu en natuur in Tilburg. Nagenoeg alle politieke richtingen zijn vertegenwoordigd.

Opvallend is wel dat bij veel inzendingen wordt gedacht vanuit beleid en vanuit de structuren van de gemeente en dat maar een beperkt aantal inzendingen zich onderscheidt door hun laagdrempeligheid of doordat ze aansluiten bij of inspelen op burgerinitiatieven.

Veel van de inzendingen behoren ook tot het dagelijks werk van de politiek, controle en toetsen van regels en afspraken. Nuttig, onmisbaar zelfs, maar niet voldoende onderscheidend om in aanmerking te komen voor de Milieucafé Award.

Drie inzendingen komen in aanmerking voor die prijs.

- Buurtmoestuinen. Omdat ze stad en platteland en stad en voedselvoorziening weer dicht bij elkaar kunnen brengen. En om de bijdrage aan de sociale cohesie.
- Duurzame woonvisie. Om de enorme hoeveelheid meters die er lokaal mee kunnen worden gemaakt.
- Urine hergebruiken. Heel dicht bij de burger én zichtbaar én nieuw én heel Tilburgs én aansluitend bij een groot maatschappelijk vraagstuk: de vervuiling van het drinkwater in Tilburg en het tekort aan drinkwater elders in de wereld.

*De jury heeft unaniem besloten hergebruik van **urine hergebruiken van D66** bij de Tilburgse kermis uit te roepen als winnaar van de Midterm Milieucafé Award. Voorwaarde wel is dat de initiatiefnemers er nog voor zorgen dat dit plan nog deze bestuursperiode in de praktijk wordt gebracht, op zowel de kermis als bij andere evenementen in Tilburg.*

De aanmoedigingsprijs

De jury is aangenaam verrast door de hoogwaardige inzendingen die vanuit de gemeenteraad zijn ingestuurd over het milieubeleid voor de komende twee jaar. De inzendingen zijn waarschijnlijk slechts een afspiegeling van de vele ideeën die er leven in de Tilburgse Gemeenteraad. Dat duidt er op dat er goed wordt nagedacht over de langere termijn.

Uit de inzendingen koos de jury één winnaar en wil ze één eervolle vermelding uitdelen.

- **Zonnepanelen op braakliggende terreinen**

“Als gevolg van de crisis liggen veel bouwterreinen braak – en de verwachting is dat dit nog jaren zal blijven duren – en kosten de gemeente nu handen vol geld. D66 wil de baten die dit project oplevert bovendien gebruiken om de rentelasten van nog te exploiteren bouwgrond te dekken. Daarnaast worden 2300 huishoudens van energie voorzien met de plaatsing van zonnepanelen op 20 hectare onbebouwd terrein.”

De jury: De kracht van dit voorstel is dat het veel goeds combineert. Efficiënt gebruik van de grond. Door duurzame energie lokaal op te weken, betrek je burgers meer bij dit vraagstuk. Het plan is economisch doordacht. En last but not least: het zet veel milieuzoden aan de dijk. De jury besluit dat dit idee een eervolle vermelding verdient.

- **Stadslandbouw**

“De buurtmoestuinen zijn een vingeroefening voor een verwant onderwerp als voedselstrategie in een groter stedelijk kader. De PvdA denkt daarbij in het bijzonder aan stadslandbouw op ten gevolge van de huidige crisis braakliggende terreinen, zoals het westelijk deel Spoorzone.

De jury: Dit voorstel bundelt alle positieve aspecten die ook genoemd zijn bij de Award. Het is echter minder concreet dan de twee andere hier genoemde inzendingen.

- **Duurzamer transport**

“De uitstoot van verkeer blijft - naast woningen- de belangrijkste te beïnvloeden factor. Op lokaal niveau hebben we weinig invloed op de motortechniek, maar wel op oplaadpunten voor schonere brandstoffen, experimenten met transportbedrijven voor duurzamer vervoer en op stadsdistributie. Op duurzamer transport gaat GroenLinks de komende 2 jaar initiatiefvoorstellen indienen.”

De jury: De transportsector is in Tilburg een sterke economische sector. Vernieuwen in deze sector levert ook een impuls op voor de Tilburgse economie. Sterker, de sector zal zonder duurzame vernieuwing niet kunnen overleven. Schonere vrachtverkeer levert een belangrijke verbetering aan de luchtkwaliteit. Als de elektrische stroom die de transportsector volgens dit plan nodig heeft ook nog eens schoon wordt opgewerkt op de hierboven genoemde braakliggende terreinen, dan slaat Tilburg twee vliegen in een klap. De aanmoedigingsprijs gaat naar GroenLinks.